

II. SPRAWOZDANIE DUSZPASTERSKIE W ARCHIDIECEZJI GNIEŹNIEŃSKIEJ ZA ROK 2008

1. Duszpasterstwo ogólne

- a. **Mieszkańcy – Ochrzczeni.** W Archidiecezji Gnieźnieńskiej mieszka **676 199** osób. **667 011** z nich jest ochrzczonych (nieochrzczonych: 9 188 osób).
- b. **Duszpasterze i siostry zakonne.** W duszpasterstwie zaangażowanych jest **431 kapłanów** (357 kapłanów diecezjalnych, 22 kapłanów zakonnych oraz **52 księży rezydentów**). Na terenie archidiecezji mieszkają **194** siostry zakonne w **35** domach zakonnych i w jednym klasztorze klauzurowym (Karmelitanki w Gnieźnie).
- c. **Chrzest.** W 2008 r. ochrzczono **8 920** dzieci, natomiast powyżej 7 roku życia chrzest przyjęły **23 osoby**.
- d. **Eucharystia.** W roku 2008 r. do I Komunii św. przystąpiło **8 014** dzieci. Każdej niedzieli we Mszy św. uczestniczy średnio 40% wiernych. Na Mszach św. niedzielnych w jedną niedzielę rozdawanych jest **ok. 89 tys.** Komunii św. W dzień powszedni we Mszy św. uczestniczy średnio **ok. 30 osób**. Najwięcej: w Gnieźnie – oo. Franciszkanie, bł. Bogumiła i bł. Michała Kozala, w Inowrocławiu: Św. Ducha, św. Józefa oraz w Witkowie.
- e. **Bierzmowanie.** Sakrament bierzmowania przyjęły **10 304** osoby.
- f. **Pokuta i pojednanie.** Średnio 70% wiernych całej archidiecezji wypełnia obowiązek rocznej spowiedzi.
- g. **Namaszczenie chorych.** Sakrament namaszczenia chorych udzielany jest w Światowym Dniu Chorego (w 213 parafiach), na życzenie w każdy pierwszy piątek miesiąca oraz przed świętami: Bożego Narodzenia i Wielkanocnymi, a także często z okazji wizytacji kanonicznej parafii, w czasie Mszy św. z udziałem osób starszych i chorych.
- h. **Pogrzeby.** W 2008 roku w archidiecezji odprawiono **7 052 pogrzebów**. W 16 przypadkach odmówiono pogrzebu katolickiego.
- i. **Internet.** 45 parafii posiada własną stronę internetową, natomiast 103 proboszczów posiada pocztę elektroniczną.
- j. **Realizacja programu duszpasterskiego:** „Bądźmy uczniami Chrystusa we wspólnocie Kościoła”. W porównaniu do sprawozdań z poprzednich lat częściej organizowane są spotkania z Parafialną Radą Duszpasterską

i częściej niż dotychczas na tych spotkaniach omawiany jest program duszpasterski.

Tematyka programu poruszana była także na: rekolekcjach parafialnych, spotkaniach z narzeczonymi, rodzicami dzieci przygotowującymi się do I Komunii św., członkami Żywego Różańca, w modlitwie powszechnej oraz w gazetkach parafialnych. Częściej niż w poprzednich latach zwracano uwagę na formację rodziców dzieci I komunijnych oraz bierzmowanych. W wielu parafiach przygotowywana jest specjalna dekoracja z hasłem roku duszpasterskiego. Kilka parafii skorzystało z propozycji zawartych w ogólnopolskim programie odnośnie do Bożego Ciała oraz tzw. „krzyżków”, które wręczono m.in. małżonkom, w czasie rekolekcji katechetom oraz ludziom starszym i chorym. Kilka też parafii wykorzystało na kołędzie obrazek poświęcony tematyce roku duszpasterskiego. Prawie wszystkie parafie podjęły realizację programu duszpasterskiego poprzez omawianie go w ramach roku liturgicznego i zaplanowanych w ciągu roku stałych spotkań. Ok. 10% ks. Proboszczów w ogóle nie odpowiedziało na postawione pytanie odnośnie do realizacji programu duszpasterskiego. Bardzo mało inicjatyw podjęto w parafiach odnośnie do Roku św. Pawła.

k. Uwagi i spostrzeżenia Księży Proboszczów.

Największą bolączką są wyjazdy młodych ludzi za granicę w poszukiwaniu pracy. Pogłębia się problem związków niesakramentalnych. Znacznie wrosła liczba chrztów dzieci pochodzących z tych związków. Młodzież, która przygotowuje się do sakramentu bierzmowania od czasu do czasu pojawia się na spotkaniach, natomiast po otrzymaniu sakramentu bardzo trudno jest ich nakłonić do uczestnictwa w katechezie ponadgimnazjalnej. Wielu proboszczów zauważyło, że trudniej jest zachęcić dzieci i młodzież do Liturgicznej Służby Ołtarza. W niektórych parafiach jest bardzo małe zainteresowanie prasą katolicką.

2. Formacja kapłanów

- a. Stała formacja kapłanów obejmuje roczniki od I do X po święceniach kapłańskich. Kończy się egzaminem *na samodzielny urząd kościelny*. Roczniki święceń 1999-2001 (III cykl ASP), 2002-2007 (II cykl) oraz osobno neoprezbiterzy. Roczniki kapłanów w II i III cyklu ASP mieli po trzy spotkania formacyjne w ciągu roku, jedno lub dwudniowe, natomiast neoprezbiterzy – cztery spotkania. Wyjątkowo, w 2008 r. nie odbył się egzamin kwalifikacyjny (proboszczowski). Tylko dwóch kapłanów było gotowych przystąpić do niego.

- b. Do formacji kapłańskiej należą też doroczne rekolekcje dla kapłanów oraz organizowane w dekanatach tzw. modlitewne spotkania *czwartkowe*. W 2008 r. w rekolekcjach uczestniczyło **230 kapłanów** (wg zaświadczeń, które wpłynęły do Kurii). W rekolekcjach organizowanych na terenie archidiecezji wzięło udział **140 kapłanów**.

3. Duszpasterstwo Rodzin

- a. W parafiach mieszka **189 986 rodzin**. W roku 2008 sakramentalny związek małżeński zawarło **4 511 par**. Między katolikami sakrament małżeństwa zawarło **4410 par**. W sakramentalny związek małżeński mieszany wstąpiło **101 par**. **4349 par** zawarło małżeństwo konkordatowe. Na terenie diecezji **13511 par** żyje w związkach nieprawidłowych (niesakramentalnych). Średnio w archidiecezji ok. 5% parafian nie przyjęło kołedy. Największy procent nie przyjmuje kołedy w dużych miastach: Inowrocław i Gniezno: od 20 – 30 %.
- b. W większości parafii prowadzone są spotkania dla młodzieży ponadgimnazjalnej. Na pierwszy rok tych katechez uczęszcza 4 405, na drugi rok 3 744, a na trzeci 3 316 osób. Razem w spotkaniach bierze udział **11 465 osób**. **W 102 parafiach spotkania prowadzi zespół pastoralny**.
- c. W archidiecezji działa **125 poradni** rodzinnych i posługuje **220 doradców** życia rodzinnego. Z tej grupy doradców **170 posiada misję** kanoniczną uprawniającą do tej posługi. Pod względem ilości poradni i liczby doradców, archidiecezja gnieźnieńska **jest na jednym z pierwszych miejsc w Polsce**. Spotkania formacyjne dla doradców odbyły się trzy razy: w ramach spotkania opłatkowego z biskupem (uczestniczyło 130 osób), spotkania metodycznego (125 osób) i dnia skupienia (119). W ramach troski o małżeństwo **1700 par** odnowiło swoje ślubowania. **1300 osób** podjęło się Duchowej Adopcji Dziecka Poczętego. Do parafii wysłano **3200 ABC** dla narzeczonych oraz ok. **1000 indeksów**.
- d. W marcu 2008 r. Referat rodzin wspólnie z Wydziałem Katechizacji Szkół Katolickich zorganizował warsztaty metodyczne dla zespołów pastoralnych w Gnieźnie, Inowrocławiu, Słupcy i Żninie. W warsztatach wzięło udział **ponad 100 osób**.
- e. We wrześniu odbyła się krajowa pielgrzymka małżeństw i rodzin na Jasną Górę. Z archidiecezji wzięło w niej udział **300 osób**.
- f. W ramach spotkań formacyjnych dla narzeczonych organizowanych 4 razy w roku w Chodzieży, Gnieźnie, Markowicach, Słupcy i Wągrowcu wzięło udział **500 par**. Podjęto się zorganizowania „**Weekendów dla narzeczonych**”. W tym celu, w marcu na spotkanie dla dekanalnych duszpasterzy

- rodzin przyjechali animatorzy z Częstochowy, a we wrześniu odbyło się spotkanie rekolekcyjno – formacyjne dla małżonków animatorów, którzy podejmą się tego zadania u nas. Weekendy planujemy rozpocząć w 2009 r.
- g. **Zorganizowano 2 sympozja**: w marcu w ramach Narodowego Dnia Życia, wspólnie z Urzędem Miasta Gniezna oraz we wrześniu z okazji 40-lecia Encykliki *Humanae vitae* i 25-lecia Karty Praw Rodziny. W obu tych sympozjach uczestniczyło **120 osób**. Podobne spotkania, organizowane z okazji Narodowego Dnia Życia z inicjatywy Urzędów Miasta i Gminy Murowana Goślina oraz Miasta Inowrocław, odbyły się w Długiej Goślinie i w Inowrocławiu.
- h. We wrześniu 2008 r. rozpoczęto Katolickie Studium Rodziny w Rogoźnie oraz w Gnieźnie. W spotkaniu bierze udział średnio **15-10 osób**. Zakończenie przewidziane jest w czerwcu 2009 r. W grudniu 2008 r. zakończyło się Katolickie Studium Rodziny w Gniewkowie. W spotkaniu brało udział ok. 15 osób. Dyplomy ukończenia otrzymały 4 osoby.

4. Duszpasterstwo katechetyczne

- a. Liczba szkolnych katechetów świeckich wynosi **430**. W tym **kobiety: 385, mężczyźni: 45**.
- b. Formacja: Rekolekcje: Rościno, Mogilno, Łąd n. Wartą, Markowice, Mielżyn, Jasna Góra (**210 katechetów**). Warsztaty: **30 form** warsztatowych – **125 katechetów**. Spotkania rejonowe: Wągrowiec, Mogilno, Słupca, Września, Chodzież, Inowrocław, Gniezno, Żnin – **385 katechetów**. Konkursy: Olimpiada Teologii Katolickiej – **90 uczestników** z 45 szkół ponadgimnazjalnych. Konkurs Biblijny dla Gimnazjów – **105 uczestników** z 32 gimnazjów.

5. Duszpasterstwo młodzieży

- a. DM włączyło się w realizację programu związanego z przygotowaniem młodzieży do światowego Dnia Młodzieży w Sydney. W samym spotkaniu uczestniczyło z naszej archidiecezji tylko 5 osób.
- b. W ciągu roku odbywają się każdego miesiąca spotkania formacyjne: w Gnieźnie, Inowrocławiu i Mogilnie. DM obejmuje następujące grupy młodzieżowe: **Oaza (50), Parafialny Klub Sportowy, KSM (150)**, grupy: **pielgrzymkowe (2000), biblijne (100) i niepełnosprawnych (200)**, następnie **Odnova w Duchu Świętym (100), Wolontariat (300), Eucharystyczny Ruch Młodych** oraz **Szkoła Nowej Ewangelizacji (60)**.

- c. Charakterystyczną formą pracy duszpasterskiej z młodymi są również tzw. „**spotkania ze świętymi**”: z okazji uroczystości odpustowej ku czci św. Wojciecha (archidiecezjalna pielgrzymka młodych), św. Stanisława (Archidiecezjalny Dzień Młodych), Dnia Papieskiego (pielgrzymka młodych do Markowic) oraz przed Wszystkimi Świętymi (tzw. *Noc świętych* organizowana w Gnieźnie i po raz pierwszy w 2008 roku w Inowrocławiu).
- d. Trzeba również wspomnieć o dorocznym **Światowym Dniu Młodzieży**, organizowanym w Niedzielę Palmową w Gnieźnie. W 2008 roku wzięło w nim udział **ok. 1000 młodych ludzi**.
- e. W ramach duszpasterstwa młodych organizowana jest także co roku pielgrzymka maturzystów archidiecezji na Jasną Górę. W 2008 roku wzięło w niej udział **ok. 3000 maturzystów**.

6. Duszpasterstwo liturgiczno – powołaniowe

- a. W skład liturgicznej służby ołtarza wchodzi **2 156 lektorów** i **5 640 ministrantów**.
- b. W połowie dekanatów został ustanowiony dekanalny prezes LSO. W diecezjalnym dniu lektora uczestniczyło **120 lektorów**.
- c. W kursie ceremoniarza uczestniczyło: I stopień: **38 lektorów**, II stopień **13 lektorów**.

7. Duszpasterstwo charytatywno-misyjne

- a. W **101** parafiach istnieje **Zespół Charytatywny**, a w **62 Zespól Caritas**.
- b. **120 animatorów** zaangażowanych jest w animację misyjną w archidiecezji. Na misjach pracuje 8 kapłanów oraz 2 świeckich misjonarzy. **82 parafie** w diecezji gościły misjonarzy. 18 kapłanów pomaga w duszpasterstwie w innych diecezjach na świecie.
- c. RM zorganizował: Szkołę Animatora Misyjnego (**38 osób**), konkurs o Papieskim Dziele Misyjnym Dzieci (**510**), diecezjalne spotkanie misyjne (**36**), spotkanie z rodzicami i krewnymi misjonarzy (**52**). W 2008 r. odwiedzili Gniezno: abp Douglas William Young, SVD (werbista) – ordynariusz Archidiecezji Mount Hagen w Papui Nowej Gwinei oraz bp Zygmunt Robaszkiewicz MSF z Madagaskaru.

8. Duszpasterstwa specjalistyczne

- a. W 233 parafiach istnieje **1 032 grup** (róż) Żywego Różańca (x 20 = **20 640 osób**). Dzięki sprawozdaniom Referat duszpasterski posiada 210 nazwisk animatorów parafialnych, co w przyszłości umożliwi zorganizowanie spotkań formacyjnych na szczeblu diecezjalnym dla tychże liderów.
- b. W 43 parafiach posługuje **90 Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii Świętej**.
- c. **Piesza pielgrzymka** Archidiecezji Gnieźnieńskiej na Jasną Górę: 15 grup promienistych i 11 grup różnokolorowych.
- d. **Duszpasterstwo Akademickie** obejmuje 20 osób (stała grupa). W każdą niedzielę we Mszy św. „akademickiej” uczestniczy ok. 70 osób. Spotkania tematyczne odbywają się w każdy czwartek (uczestniczy ok. 10 osób). Istnieją trzy grupy: sportowa, pielgrzymkowa, biblijno-liturgiczna. Dla studentów organizowane są dni skupienia, rekolekcje i wspólne wyjazdy.
- e. **Duszpasterstwo sportu** – Parafiada w Inowrocławiu (2-3 maja) – uczestniczyło ponad 2 000 osób.

9. W porównaniu z rokiem 2007

O 783 zwiększyła się liczba chrztów, zmalała o 3 347 liczba przystępujących do I Komunii św., zwiększyła się liczba bierzmowanych o 370. Więcej przyjęło sakrament małżeństwa – o 635 par. Mniej było pogrzebów (o 70).

ks. dr Franciszek Jabłoński
referent diecezjalny

Gniezno, dnia 15 marca 2009 r.

WIADOMOŚCI ARCHIDIECEZJI GNIEŹNIEŃSKIEJ

PISMO URZĘDOWE ARCHIDIECEZJI GNIEŹNIEŃSKIEJ

Rok LXIV

Nr 1

styczeń–luty–marzec 2009